ספורט הניווט בישראל

Orienteering in Israel

כסלו התשפ"ז • 12/2026 • 1222

דואר ישראל
השירות הבולאי
מחברים עולמות בשבילך

משחר ההיסטוריה עסק האדם בניווט - המיומנות למצוא דרך יעילה ובטוחה מנקודת מוצא לנקודת יעד. אמצעי הניווט החשוב ביותר הוא המפה, שהיא ייצוג גרפי של שטח על ידי סימנים מוסכמים. הימאים הקדמונים נעזרו בגרמי השמים על מנת לנווט בהפלגותיהם. המצפן הגיע למערב מסין לפני כ-800 שנה, ובהמשך הומצאו מכשירי ניווט המבוססים על מדידות מדויקות של מיקום כוכבים.

בשנים האחרונות, עם תפוצתן הנרחבת של אפליקציות ניווט מבוססות GPS, לכאורה "כל אחד יכול לנווט". האומנם? לא ממש... משתמשי האפליקציות ממלאים אחר הוראותיהן מבלי לבצע את פעולות הניווט הבסיסיות: קריאת מפה, התאמתה לשטח, בחירת נתיב רצוי ויישומו הלכה למעשה.

ניווט ספורטיבי

הניווט, בנוסף להיותו מיומנות-חיים חשובה ושימושית, הוא גם ענף ספורט בינלאומי, שבו על המתחרים לעבור בזמן הקצר ביותר מסלול בן מספר תחנות בשטח בלתי מוכר, כשלעזרתם מפה ומצפן בלבד.

הניווט הספורטיבי נולד בשבדיה בסוף המאה ה-19, ומשם התפשט בהדרגה לכל ארצות סקנדינביה, אירופה, ולכל רחבי העולם. לישראל הגיע בסוף שנות ה-60 על ידי שמואל "טומי" גורן.

ב-1961 הוקמה הפדרציה העולמית לניווט ספורטיבי (IOF), וחברות בה 80 מדינות מכל היבשות, בהן ישראל. הניווט הספורטיבי הוא ענף אישי. הנווטים והנווטות מתמודדים באופן עצמאי עם אתגרי המסלול והשטח: קריאה נכונה של המפה, בחירת ציר התקדמות, ריצה בתנאים משתנים (ולא רק על שבילים), קבלת החלטות מהירה, וגם התמודדות עם טעויות ו"בירבורים".

ספורט הניווט בישראל

האיגוד הישראלי לספורט הניווט נוסד ב-1980, במטרה לפתח את הניווט הספורטיבי בארץ: הכנת מפות ניווט (מפורטות ומדויקות בהרבה ממפות טופוגרפיות), ארגון תחרויות בכל רחבי הארץ ובכל עונות השנה, שליחת נבחרות לאליפויות בינ"ל, והגדלת מעגל הנווטים והנווטות על-ידי הדרכה בבתי ספר וקיום פעילויות ניווט למתחילים.

הניווט הספורטיבי בישראל כולל ניווטי שטח (מתקיים ביערות ושטחים טבעיים), ניווטי מאוץ (ביישובים ופארקים) וניווטי אופניים (ברכיבה על שבילים).

בול הניווט הספורטיבי

מציג נווט ונווטת בפעולה, עם מפה ומצפן בשטח טבעי. הריבוע הכתום-לבן מייצג תחנת ניווט (זו שאליה צריך לנווט), והוא סמלו העולמי של ספורט הניווט.

השובל מציג את הלוגו של האיגוד לספורט הניווט על רקע דוגמת תבליט, שהוא הפרט הבסיסי ביותר במפת ניווט.

נועם רביד

עיצוב בול, מעטפה וחותמת
אסנת אשל
Stamp, FDC & Cancellation Design:
Osnat Eshel

Orienteering in Israel

Since the dawn of history, people have engaged in navigation - the skill of finding an efficient and safe route from a starting point to a destination. The most important navigational aid is the map, a graphic representation of an area using conventional symbols. Ancient mariners used celestial bodies to navigate their voyages. The compass reached the West from China some 800 years ago, and was later followed by the invention of navigational instruments based on precise measurements of the positions of the stars.

In recent years, with the widespread use of GPS-based navigation apps, it would seem that "anyone can navigate." But is that really the case? Not quite... App users follow instructions without actually performing the basic tasks involved in navigation: reading a map, matching it to the terrain, choosing the desired route, and following it in practice.

Orienteering

In addition to being an important and useful life skill, navigation is also an international sport. In orienteering, competitors must complete a course consisting of a number of control points in unfamiliar terrain in the shortest possible time, using only a map and compass.

Orienteering originated in Sweden in the late 19th century and gradually spread throughout Scandinavia, Europe, and the rest of the world. It was introduced to Israel in the late 1960s by Shmuel "Tommy" Goren.

The International Orienteering Federation (IOF) was founded in 1961 and has 80 member countries from all continents, including Israel.
Orienteering is an individual sport. Male and female orienteers independently contend with the challenges presented by the course and terrain: reading the map correctly, choosing a route, running in varying conditions - and not only on trails - making quick decisions, and coping with mistakes and navigational errors.

Orienteering in Israel

The Israel Orienteering Association was founded in 1980 with the aim of developing orienteering in Israel. Its activities include preparing orienteering maps, which are far more detailed and precise than topographic maps; organizing competitions throughout the country in every season of the year; sending national teams to international championships; and expanding the community of male and female orienteers through instruction in schools and orienteering activities for beginners.
Orienteering in Israel includes forest orienteering, held in forests and natural areas; sprint orienteering, held in urban areas and parks; and mountain bike orienteering, conducted by riding along trails.

SPECIAL CANCELLATION חותמת אירוע להופעת הבול

The Orienteering Stamp

The stamp depicts a male and female orienteer in action, with a map and compass in natural terrain. The orange-and-white square represents an orienteering control point - the point to which the competitors must navigate - and is the international symbol of the sport.

The stamp tab features the logo of the Israel Orienteering Association against a relief pattern, the most basic feature of an orienteering map.

Noam Ravid

Issue:	December 2026 דצמבר	הנפקה:
Stamp Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מידת הבול (מ"מ):
Plate:	1338	לוח:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבלים בגיליון:
Method of printing:	Offset אופסט	שיטת הדפסה:
Security mark:	Microtext מיקרוטקסט	סימון אבטחה:
Printer:	AKD	דפוס:

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שד' הרכס 21, מודיעין 7178390
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot HaReches 21, Modi'in 7178390
www.israelpost.co.il • e-mail: philserv@postil.com